

SNEŽNIK

INFORMATIVNO PROPAGANDNI ČASOPIS

ŠT. 12, APRIL 1993

CENA 50 SIT

ŠKOROMATIJA V LJUBLJANI

Da so Hrušičani že nekajkrat zapored dobili prostor na naslovni strani Snežnika, so največ "krivi" sami. V zadnjih mesecih so se prizadevno lotili vsestranske prenove vasi: od čiščenja poti, urejanja okolice in sodelovanja v projektu CRPOV do obujanja in ponovnega ovrednotenja nekdanjih običajev in načina življenja v vasi.

Sodelovanje med Hrušičani in organizatorji dosedanjih treh zemljepisnih in etnoloških taborov v okolici Hrušice je pripeljalo do razstave "Škoromatija v Hrušici", ki so jo odprli v četrtek, 22. aprila, v Zemljepisnem muzeju Geografskega inštituta Slovenije v Ljubljani (nasproti Križank). Razstavo, ki bo odprta do konca maja, so postavili GOR ŠEBENIK in JERNEJA FRIDL z Geografskega inštituta ter ESTER JURIŠEVIČ IN DANIJEL CEK iz Hrušičkega Kulturnega društva.

Številni udeleženci otvoritve so imeli priliko ogledati si tri lutke, oblečene v opravo škoromatom, ter precej fotografij, posnetih v času pustne poberije. Ester Juriševič, učiteljica osnovne šole v Podgradu, je podrobneje predstavila vas, Danijel Cek, študent drugega letnika

novinarstva, je spregovoril o dilemah oživljanja in ohranjanja škoromatije in drugih običajev, ROMAN ŠIMEC z ljubljanskega OIKOS-a pa je avditoriju predstavil namen projekta oživljanja Brkinov, ki so ga začeli izvajati v vaseh Prem in Hrušica. Vsi trije prispevki so bili

Roman Šimec, Ester Juriševič in Danijel Cek med otvoritvijo razstave

v pisni obliki in zbrani v posebni mapi razdeljeni obiskovalcem otvoritve. Skratka: otvoritev in razstava, prijetna in vse pozornosti vredna dogodka!

SEJA SKUPŠČINE

O Kmetijski zadrugi in kmetijstvu v občini na sploh je skupščina že razpravljala na zadnjih treh sejah (9. in 18. decembra ter 26. januarja). Kljub dolgotrajni razpravi na skupščini 15. aprila, v kateri je bilo spet postavljenih veliko več vprašanj kot pa odgovorov, so delegati sklenili, da bodo razpravo o kmetijstvu preložili na majsko zasedanje skupščine.

Izvršni svet je namreč to točko na dnevni red "spustil" brez predlogov za reševanje težav bistriškega kmetijstva, polg tega pa, če uporabimo politični žargon polpreteklih časov, ni zagotovil niti udeležbe odgovornih: vodje referata za kmetijstvo, ki sodi v sekretariat za gospodarstvo in ki je hkrati tudi član IS, zadolžen za področje kmetijstva; seje pa se prav tako iz neznanih razlogov niso udeležili predstavniki kmetijske pospeševalne službe.

Sklepi te točke dnevnega reda so bili, naj se do naslednje seje pripravi poročilo o delu pospeševalne službe, dopolni poročilo o prodaji kmetijskih zemljišč, pripravi poročilo o izvedbi melioracij in komasacij v Podgori ter o poteku stečajnega postopka v KZ. Delegati so zahtevali tudi poročilo UNZ in SDK o vzrokih in krivcih, ki so zadrugo pripeljali v stečaj, kar so zahtevali že na eni od preteklih sej. Izrazili pa so tudi kritiko občinskemu IS zaradi "slabe organizacije poročanja na skupščini".

TUDI ČAS JE DENAR, A LE ČE GA ZAUPATE PRAVI BANKI

Že veste, da lahko položnice plačujete kar od doma?

Tudi čekovne blankete in pokojninski odrezek lahko naročite domov.

Če ste na tesnem s časom (le kdo danes ni) ali Vam je pot na banko od rok, se obisku izognite.

Izpolniti morate le obrazec BANKA NA DOMU, da lahko v vašem imenu in za vaš račun poravnamo Vaše obveznosti s položnicami, Vam pošljemo domov čekovne blankete ali odrezek od pokojnine.

Obrazci za storitve BANKA NA DOMU vas čakajo na vseh poslovnih enotah Splošne banke Koper.

Da bo naše sodelovanje preprostejše
BANKA NA DOMU

splošna banka koper

KDOR ČAKA, DOČAKA

ŠE O SKUPŠČINI

Po razpravi o, ali bolje okrog kmetijstva, so se delegati končno lotili tudi problematike Soseske S 13 oziroma sklada stavbnih zemljišč. Po oklevanju predsednika IS Jožeta Rolih se je sekretarka Vojka Lenarčič "prostovoljno javila", da bo njen sekretariat raziskal zapleteno trinajstletno zgodovino gradnje soseske. Razprava pa se je vrtela bolj okrog vprašanj, zakaj sklad ni deloval doslej, oziroma, če je sklad bil, zakaj ni deloval njegov odbor in kam je šel denar v zadnjih dveh letih in pol, ko ni deloval odbor... skratka, megla je gosta in težko se bo prebiti skozi.

No, odbor sklada stavbnih zemljišč je bil imenovan na januarski seji, na aprilski pa so za njegovo predsednico potrdili Nevo Škrli iz Kosez.

Paše to, da so nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč do zdaj plačevali le prebivalci KS Ilirska Bistrica, pa še tu ne vsi (trenutno poteka tudi popis vasi). Sorazmerni delež za 100 kvadratnih metrov stavbnega zemljiča v Ilirski Bistrici stane 10000 mark, na Zemnu pa, na primer, približno dve tretjini manj. Ker ta visoka številka tudi po izkušnjah v

Postojni in Sežani deluje zaviralno, je skupščina sprejela sklep o ponovni obravnavi in spremembi odlokov.

ZAKLJUČNI RAČUN ZA LETO 1992 IN PRORAČUN ZA LETO 1993

V lanskem letu se je delež javne porabe na prebivalca med slovenskimi občinami gibal med 86 in 143 odstotki lanskega republiškega povprečja. Bistrica je s svojimi 88,6 odstotki na slovenskem repu, v letošnjem letu pa naj bi dosegli 90 odstotkov povprečja oziroma 19,8 odstotkov več denarja kot lani.

Kljub temu bi, kot so ugotavljali delegati, ta denar zadostoval le za plače, nekatere nujne odhodke in minimalne investicije v komunalno opremljenost. Sklep skupščine je zato bil, naj se osnutek proračuna za leto 93 pošlje finančnemu ministru in predsedniku vlade, ki naj pač sama sestavi proračun občine in sama odloči, koliko komu in če sploh kaj dati.

Kot vemo, državni zbor zahteve občin, naj se javna poraba dvigne na 95 odstotkov lanskega republiškega povprečja, ni sprejel, tako da bodo glavoboli sestavljalcev proračunov še naprej kar hudi.

"ZAPUŠČENE IN REVNE"

Teden dni v aprilu je stavkalo 86 delavk Cicibanovega obrata v Jelšanah. Glavni razlog za prekinitve dela je bil v tem, da niso prejele plače za februar (januarska pa se je gibala med 20 in 25 tisoč tolarji neto!). Drugi razlogi pa so bili popolna ravnodušnost mirenskih vodstvenih delavcev do problemov v Jelšanah, malo dela in, kolikor je dela sploh bilo, je bilo zelo slabo organizirano, viri informacij o dogajanju v matični firmi pa za delavke zaprti in tako dalje.

Ko so delavke končno dočakale februarso plačo in stečajnega upravitelja Cicibana, Dušana Žorža, so izvedele, da je Ciciban v stečaju, da se morajo boriti za delo in ohranitev 500 delovnih mest, da bodo odslej delale po pogodbi...

D.P.

ZAKAJ V SKUPŠČINI SEDIJO TUDI DELEGATI IZ ZDRUŽENEGA DELA, ČE...?

Delegat LEOPOLD PUGELJ je postavil vprašanje, kaj se dogaja v bistriških dislociranih obratih (npr. v Cicibanu) in predlagal, naj IS pripravi informacijo o tem. "Ves čas razpravljamo o kmetijstvu, o gospodarstvu, predvsem o položaju dislociranih obratov, pa nič ne slišimo. Če nimamo pravice vtikati se v njihovo poslovanje, kaj sploh tu iščemo delegati iz združenega dela?"

Delavke Cicibana: komu so sploh mar?

KAJ PRAVIJO NAŠI POSLANCI

O KMETIJSTVU

BARBA IVAN: "Predlogi, nakazane rešitve kmetijstva bi morali biti poslancem pisмено posredovani, nimamo pa niti informacij o trenutnem stanju. Izgovor, da poročevalca ni, je nevzdržen.

Kaj je na tem področju naredil IS? V zboru KS smo nekajkrat opozorjali na težave v kmetijstvu. IS se je angažiral le v zadnjem času, prepozno, ne pa tedaj, ko je bilo stanje še možno rešiti."

JOŽICA GRLJ: "Kakšni so učinki pospeševalne službe? Iz poročila o prodaji kmetijskih zemljišč ni razvidno niti koliko hektarjev zemlje so prodali, kakšne kvalitete, kolikšen je delež prodane zemlje v vseh prodanih zemljiščih, niti ni jasna specifikacija stroškov."

LEOPOLD PUGELJ: "Zgrožen sem nad izjavo predsednika IS, da o zadruzi nimamo več kaj razpravljati. Sploh ne vemo, kaj se v tej dogaja, kako bo denar vrnjen skozi stečajno maso - skoraj 20 mio SIT, od tega 15 mio za plačilo mleka in 5 mio drugih terjatev (Vojka Lenarčič kasneje pojasni, da je vse terjatve občine stečajni senat priznal ter da so zavarovane pri sodišču). To je denar, ki bi ga bilo krvavo potrebno kam vložiti. Sprejeli smo že sklep, naj UJV in SDK poiščeta krivce za nastali položaj v zadruzi, pa njihovih poročil še nimamo.

Poleg tega danes tu niso prisotni ljudje iz stranke (SLS), ki so predlagali celo ustnovitev samostojnega referata za kmetijstvo..."

VOJKO TOMŠIČ: "Na področju kmetijstva se vedno nekaj 'flika'. Kje je Ana Celin? Strinjam se s Pugljem: zadruga ne bi smela biti končan problem za IS in SO; formalno je res v stečaju, vendar le-ta pomeni likvidacijo zadruge. Kaj pa je z reševanjem enot, ki bi lahko preživele? Vse se prodaja, da bi le čim prej pokrili vse terjatve."

IZJAVA SLS

Po seji skupščine je IVAN BOŠTJANČIČ v svojem imenu in imenu poslancev stranke SLS (štiri mesta v skupščini) novinarjem povedal, da se seje skupščine niso udeležili, ker

- se ne strinjajo z delom skupščine, ki sklepa z večino vseh poslancev in ne po posameznih zbora; sklep, ki je omogočil tako delo skupščine, bodo poskušali razveljaviti po pravni poti;
- so že za pretekla dva proračuna precej spraševali, pa nikdar dobili odgovorov; v tretje se niso pustili speljati na led.

Moti pa jih še to, da:

- so poslanska vprašanja SLS v zapisnikih zapisana vsa v obliki ene diskusije, enako tudi odgovori, in ne po poslanskih vprašanjih;
- v zapisniku niso z imeni zapisani tisti, ki so glasovali proti določenemu sklepu ali pa so se vzdržali (in potem se ne ve, na čigavo odgovornost je bil sklep sprejet);
- so postavke tudi v letošnjem proračunu le gole številke brez obrazložitve (npr. pri Komunalni, kaj pomeni "zbirni kanal Z" ipd.);
- imamo na Bistriškem jalove investicije (vodovod v Zagorju, po katerem teče oporečna voda brez

BORIS PROSEN: "Kaj je z melioracijo in komasacijo v Podgori? Stanje nevzdržno, saj so ljudje ostali brez celih parcel."

O PRORAČUNU

KARMEN ŠEPEC: "Investicije v KS so nesorazmerno večje kot pa v družbenih dejavnostih. Gre za dvolično obnašanje delež za šolstvo so znižali do minimuma. Kakšni so kriteriji za izdelavo planov? Za sedem osnovnih šol skupaj je bilo dodeljenih manj sredstev kot pa za državne organe. Le desetina vseh investicijskih sredstev gre za šolstvo."

IVICA SMAJLA: "Čas je, da začnemo misliti tudi na družbene dejavnosti, pa ne le kot na porabnika. Tudi naših 1600 otrok nekaj pomeni, demografsko ogroženost pomeni tudi populacijsko ogroženost. Investicije v družbene dejavnosti imajo dolgoročne učinke, posledice se pokažejo čez leta.

Zdravstveni dom je v osnutku proračuna za leto 1993 udeležen le 0,46 odstotka (1,7 mio SIT)!

ANICA ŠTEMBERGER: "Gibanja so takšna, da vsako leto porabimo več sredstev za občino kot tako in manj za ostalo. Sredstva za občino se z lanskimi 16 odstotkov letos zvišujejo na 21 odstotkov investicije pa padajo s 16,6 na 6 odstotkov.

Z denarjem, ki je predviden, ne bo nič. Če samo pogledamo ekološke investicije, kaj bo z Globovnikom, komunalno čistilno napravo, mestno kanalizacijo...?

Ugotavljamo, da smo vsako leto bolj siromašni, pa še od republike ne moremo nič več dobiti. Podeželje se siromašni država se centralizira. Če bo šlo tako naprej, bo 250 novih občin po spremembi lokalne samouprave imelo komaj še katere pristojnosti, ki jih ima danes KS."

Pripravila Dragica Prosen

POST FESTUM

soglasja inšpekcije, podobno pa je tudi z vodo iz Podstenjske in s kanalizacijo v Šembijah: investicijo menda kar brez razpisa vodi KS sama...;

- smo dobili 28 mio SIT iz sredstev za demografsko ogrožena območja, pa razen 9,8 mio, kolikor so jih dobili menda le za cevi v Šembijah, ne vemo za kaj so bila porabljena;
- sredstva za KS deli posebna komisija, v kateri so predstavniki KS, ki se borijo predvsem za interese lastne KS, zato SLS zahteva, naj sredstva za KS deli tako kot vsa druga o njih naj odloča skupščina.

D. P.

primorje
ajdovščina

ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA
CENJENIM STRANKAM AVDIMO!

Vse vrste gradbenih in mizarjskih storitev, asfaltiranje, montažne hale.

Prodajamo vse vrste betonov, pesek, mivko in vse vrste betonskih izdelkov.

Izposojamo gradbene odre in opozni material.

PLINIFIKACIJA BISTRICE

Aggip Petrolio Comergas, ki je že plinificirala celotno italijansko Julijsko krajino, išče nove trge in se seli to stran slovensko-italijanske meje. 22. aprila je pogodbo o plinifikaciji že podpisala s sežansko občino, pripravlja jo s Postojno, razuna pa tudi na Ilirsko Bistrico.

21. aprila je Jožef Slokar dipl. ing., predsednik podjetja Evroeast, ki sodeluje s Comergasom, predstavil projekt plinifikacije Ilirske Bistrice.

Na kratko:
- občina dodeli s pogodbo koncesijo za plinifikacijo Comergasu, ki plinificira Bistrico na svoj račun; Comergas že 15 let upravlja z 59 italijanskimi koncesijami. Je nosilec tehnologije, izvedbe in upravljanja, Evroeast pa vodi kompletni inženiring;

- s to pogodbo se družbi Comergas podeli ekskluzivno pravico in dolžnost (v smislu edine mreže v Bistrici) plinificiranja in dobavo plina (metana ali tekočega naftnega plina) za 30 let, po tem času pa preide plinovod v upravljanje občine;

- študija o tehnični in finančni upravičenosti je pokazala, da bo cena priključka 600 tisoč lir, če se bo od 1500 gospodinjstev v mestu za to ekološko čisto obliko energije odločilo vsaj 1200 gospodinjstev; 40 odstotkov investicije se bo povrnilo skozi tarifo, ki jo bodo plačevali porabniki, ostala sredstva pa bodo pridobili iz raznih evropskih in domačih virov; za denar skrbi koncesionar;

- v Bistrici bo potrebnih približno 14 kilometrov mreže nizkega pritiska in 2,5 kilometrov srednjega; potrebna bo tudi centrala za distribucijo ter vmesne postaje. Skladišče plina potrebuje prostor, velik en hektar, za upravljanje plinovoda pa bosta potrebna dva delavca;

- večje porabnike (industrijo) bodo reševali posebej; možni so tudi rezervoarji le za posamezno hišo ali skupino hiš. Najprej naj bi začeli plinificirati mesto, nato še ostale kraje;

- dokumentacijo naj bi uredili v enem letu, prvi plin pa naj bi do naročnikov pritekel že jeseni prihodnje leto.

D.P.

VEČ POŽAROV IN MANJ DENARJA

17. aprila so se gasilci iz občinskih gasilskih društev zbrali na letnem občnem zboru. OGZ združuje sedem teritorialnih društev (Koritnice, Knežak, Jelšane, Podgora, Vrbovo, Podgrad in Bistrica) ter štiri industrijska društva (Lesonit, Javor Bač, Transport in Plama) oziroma prek 1000 prostovoljnih gasilcev.

Gasilci so se v preteklem letu ukvarjali največ s finančnimi težavami. OGZ je financirana iz občinskega proračuna, ta sredstva pa jim že vrsto let omogočajo le financiranje osnovne dejavnosti. Za nabavo nove opreme in vozil denarja ni, tako da je povprečna starost vozil 15 let. Lani so kupili le štiri zaščitne kombinezone za gozdne požare ter štiri radijske postaje.

Nov gasilski dom gradijo v Podgori; dom v Koritnicah je končan, zaključujejo pa tudi dela v domu v Knežaku. OGZ je tem društvom prispevala le minimalna sredstva za material, največ pa so postorili s prostovoljnim delom. Pred občinsko zvezo pa je adaptacija objekta v trnovski vojašnici, kamor naj bi se preselili. Prostovoljno delo pa bo v tem primeru premalo, saj ta investicija zahteva strokoven pristop.

Gasilci so opozorili tudi na težave industrijskih gasilskih društev. Racionalizacija je dosegla tudi zmanjševanje števila poklicnih gasilcev in dejavnosti v IGD. Za to je deloma kriva tudi neurejena zakonodaja. Gasilci pravijo, da vodilni delavci v podjetjih izkoriščajo pravni nered, urejen ni tudi inšpekcijski nadzor, saj v občini nimamo gasilskega inšpektorja.

Število požarov rase iz leta v leto. Do 17. aprila letos so gasilci zabeležili že 105 intervencij, največ v naravi, medtem ko je bilo v vsem lanskem letu vseh intervencij 110. Opozarjajo na pomanjkljivo kaznovno politiko - nizke kazni, pa še od tistih redkih prijavljenih povzročiteljev požarov jih je kaznovanih zelo malo, predvsem zaradi premalo dokazov. Požari pomenijo velik strošek, vendar na račun večjega števila gasilskih akcij ne dobijo tudi več denarja.

Predsednik OGZ tudi po letošnjem občnem zboru ostaja Adolf Muha, poveljnik pa Cveto Rojc.

D.P.

V petek, 2. aprila, so odprli nove prostore Adriaticove pooblaščenice agencije "Adriatic - Damia" v Bazoviški 1.

V prostorih nove agencije si lahko ogledate stalno razstavo naprav za varovanje premoženja in preventivo voznikov motornih vozil bistriškega podjetja Suma Inženiring, d.o.o. (trezorje, varnostne ključavnice, kljuge, avtoalarme ipd.)

POMETIMO PRED SVOJIM PRAGOM

Sodeč po vseslovenskih akcijah, ki se vrstijo zadnja leta in ki imajo namen polepšati "deželo", postaja mesec ljubezni vse bolj mesec čiščenja skozi vse leto rastočih kupov odpadkov.

Tudi maja 1993 bo bistriška Komunala po vaseh namestila odprte zabojnike za vse vrste odpadkov, sicer pa bo naloge letošnje očiščevalne akcije določila in vodila posebna koordinacijska skupina, v kateri so predstavniki občinskih organov, Komunale, Hidra, Surovine, krajevnih skupnosti in drugi. Ena od teh nalog bo tudi razpis tekmovanja za najbolj urejen kraj, ki bi lahko kandidiral tudi za najlepši slovenski kraj.

Eno od vsaj treh divjih smetišč med Čeljami in Pregarjami

Predstavniki KS, ki so se udeležili posveta o spomladanskem urejevanju okolja (23. aprila), pa so opozorili na številne probleme, ki presegajo cilje in domete enomesečne čistilne akcije. Ti so: problem odpadkov na vseh pokopališčih, industrijsko odlagališče odpadkov v Plami, kritje stroškov za mehanizacijo in materiala za saniranje divjih deponij, kaznovna politika, smetišče ob ulici Nikola Tesla, lokacije za deponiranje gradbenega materiala, zemlje in podobno.

Predstavniki KS, vsaj tisti, ki so se vabilu na posvet odzvali (Harije, Bitnja, Podgrad, Topolc, Bistrica, Prem, Hrušica), si vsi prizadevajo, da bi očistili svoje vasi in divja odlagališča v svoji okolici, njihova prizadevnost pa je daleč pred dejanskimi možnostmi in organiziranostjo občine na področju ravnanja z odpadki. Komunala bo sicer začela nameščati nove zabojnike za ločeno zbiranje odpadkov, ki pa bo postopno in predvsem vzgojnega pomena (saj bodo odpadki vseh vrst do ureditve regionalne deponije še vedno končali na skupnem odlagališču v Jelšanah). Znale so težave slovenskega železarstva, papirništva... tako da Surovina nima kam s papirjem, pločevino. Nenazadnje, če bi se hoteli znebiti gradbenega materiala ali zemlje, naj bi poklicali na občinski Sekretariat za gospodarstvo, ki enkrat letno določi deponijo za te odpadke. Vendar tudi če pokličete, ne boste vedeli nič več. Revitalizacija kamnoloma je lepo zvoneča in odrešujoča misel, za njeno uresničenje pa je treba - tako kot za vse posege v prostor - pridobiti kup papirjev in ogromno denarja.

Kakorkoli, smeti so (ali pa še bodo) postale biznis za bližnjo prihodnost.

DELOVNA AKCIJA V SMRJAH

Projekt celostnega razvoja Brkinov je zajel tudi Smrje. Zato so se Smrjani odločili najprej pomesti pred svojim pragom. Na delovni akciji v soboto, 10. aprila, so se lotili čiščenja kupov odpadkov v svoji vasi. Istega dne so vasi čistili tudi vaščani Čelj in Prema.

D.P.

IN MEMORIAM

Umrli je naš naročnik **IVAN ISKRA**, rojen v Novokračinah, stanujoč pa v Melbourneu v Avstraliji.

Njegovi družini in prijateljem iskreno sožalje!

Uredništvo

ROJSTVA, POROKE, SMRTI

V marcu se je rodilo šest otrok, preminulo 33 občanov, na matičnem uradu pa niso zabeležili nobene poroke.

KOZLEK

PROIZVODNJA - TRGOVINA - STORITVE d.o.o.

Rozmanova 19, II. Bistrica

TEL., FAX 067/41-630

PRODAJALNA:

VSE ZA KMETIJSTVO IN VRTNARSTVO

KRMILA, GNOJILA, SEMENA,

ZAŠČITNA SREDSTVA.....

NOVI STROJI IN KOMISIJSKA PRODAJA

KMETIJSKE MEHANIZACIJE

PROF. DRAGU KAROLINU V SLOVO!

Prof. Drago Karolin (1901-1993)

Daleč, tam daleč šumijo gozdovi,
pesem o ljubljani gori šume,
gori kraljici na jugu domovja,
lepi spomini hitijo do nje.

Haljo iz vedno zelenih boričev,
slečev rdečih in belih planik,
splele zagoto so vile gorjanke,
dedje so dali ime ji SNEŽNIK.

Verze, ki jih je prof. Drago Karolin z vso
ljubeznijo posvetil Snežniku, veljajo še
dandanes za najlepši duhovni izraz njegove
človeške privrženosti gori, na katero smo tudi
domačini tako ponosni.

Bogato duhovno življenje pokojnega Draga
Karolina, njegovo delovanje na toliko
področjih življenja in dela priča o izredno
marljivem, vsestranskem človeku širokih
obzorij, ki je svoja znanja in um znal tudi
uspešno ostvariti, pa ne kot svoj individualni
uspeh, temveč kot uspeh skupine, prijateljev,
društva.

In ko se poslavljamo od našega dragega
profesorja, si lahko priključimo pred oči vsaj
delček vsega, kar vemo in poznamo iz
obsežnega opusa pokojnikovega življenja. Je
častitljiva starost, skoraj 92 let, ki mu jih je
življenje odmerilo, dar narave ali nedoumljive
moči, ki mu je omogočila, da je lahko opravil v
življenju vse, kar je delal do svojega zadnjega
dne?

Še posebej smo svojemu dragemu prof.
Dragu Karolinu hvaležni prav bistriški planinci.
Planinstvu pod Snežnikom je posvetil 35 let
svojega življenja, poldrugo desetletje je
društvu predsednikoval in v tem času gradil
planinski postojanki na Snežniku in na
Sviščakih ter snežniško cesto, bil animator
številnih planinskih dejavnosti ter mentor vrsti
kasnejših in sedanjih planinskih odbornikov.

Življenjski roman Draga Karolina se začne
v rodni Dobrni pri Celju, Maribor in Zagreb sta
njegovi študijski postaji, učiteljska službovanja
na Štajerskem in v Zasavju, kjer se ob
službenem delu izkaže tudi kot organizator na
področju lovstva in planinstva in gradi Lovsko
planinsko kočjo na Bohorju. Grozote druge
vojne doživlja z družino v izgnanstvu v Šidu,
kjer dočaka osvoboditev in dve leti ravnateljstva
tamkajšnji gimnaziji. Želja po domu in Sloveniji
ga pripelje v Ilirsko Bistrico, da bi po svojih
močeh pomagal Primorski tam, kjer je bilo
najbolj potrebno, v šolstvu. Sprejel je
profesorsko mesto na tedanji nižji gimnaziji.
Generacije bistriških šolarjev je brusil na svojih

strokovnih področjih. Posebno so bila
dragocena njegova usmerjanja na likovnem
področju, kjer je ob njem zraslo kar nekaj
domačih slikarjev.

Bistrici in Bistričanom pa je ostal zvest tudi
ves čas po upokojitvi.

Njegove predvojne lovske in planinske
izkušnje in navezanost na naravo je kmalu
izzval Snežnik, gora, ki ji je posvetil vse svoje
življenje. In prav za naravo in Snežnik je
navduševal tako šolsko mladino kot odrasle. V
letu 1958 je prevzel vodstvo domačega
planinskega društva in vžil nove volje in
poguma odbornikom za postavitve kočje na
Snežniku, kar je bila dolgoletna želja bistriških
planincev.

Krog tedanjih bistriških planinskih
odbornikov z Igorjem Klančkom, Milanom
Šajnom, Slavkom Kosom, Jankom Milavcem,
Karlom Muhom, Evgenom Štrancarjem, Milom
Cubrom, Albinom Butinarjem, Francem
Klemencem, Jožetom Peganom, Pepetom in
Franetom Štembergerjem, kapetanom
Martiničem in drugimi, posebej s planinsko
družino Maraž (Silvestrom, Ido, Anico in
Suzano), je prof. Drago povezal v močno
delovno skupino.

V treh letih trdega amaterskega dela, ob
skromnih sredstvih in le majhni družbeni
podpori, je na Snežniku zrasla prijetna
planinska postojanka, ki je v naslednjih letih
doživljala izboljšave in razširitve. Uspeh je
opogumljal. Društvo je s prof. Dragom že v
nekaj letih znova slavilo, tokrat z izgradnjo
1800 metrov dolge snežniške ceste in lepim
Planinskim domom na Sviščakih. Vse to so še
dandanes največji društveni uspehi v
90-letnem delovanju društva, zahvaljujoč prav
našemu pokojniku.

Tudi še potem, ko so planinsko društvo
prevzemali mlajši odborniki, so bili nasveti in

izkušnje prof. Draga Karolina več kot
dobrodošli. In ko so mu začele pešati fizične
moči in so postajale njegove poti proti
Snežniku vse redkeje, je vso svojo energijo
vložil v raziskovanje preteklosti Snežnika,
njegovo zgodovino, raziskoval je imenoslovje
tega področja, prevajal in na novo odkrival
številne pomembne podatke o življenju tega
planinskega področja. Spet je utegnil risati
pesni, kar sta bili njegovi tihi ljubezni. Med
njegovimi planinskimi prijatelji bi težko našli
koga, ki nima vsaj drobnega likovnega
spominčka na prof. Draga Karolina. Naj bo to
drobna grafika, ekslibris ali risba v pirografske
tehniki, vendar vedno z motivom Snežnika in
zelo pogosto z gorskim viharikom, ki si ga je
prof. Drago izbral za svoj osebni simbol.

Visoka priznanja, ki so mu jih namenili
slovenska planinska organizacija, Turistična
zveza Slovenije, častne nazive domačega
planinskega in zgodovinskega društva,
državnega odlikovanja reda dela s srebrnimi
žarki ... so le skromna oddolžitve njegove
okolice.

In če kaj velja misel, da človek umre šele
tedaj, ko nanj vsi pozabijo, se našemu prof.
Dragu to ne more primeriti. Preveč korenin je
pognalo njegovo delo. In tako naj bo!

Naj v imenu domačega planinskega društva
bistriških šolnikov, tmovske lovske družine in
vseh, ki so prof. Draga Karolina poznali in
cenili, izrekam iskreno sožalje vsem svojcem
dragega nam pokojnika, hčerki Dragici,
sinovoma Dušanu in Dedmirju in njihovim
otrokam. Posebej naj naše sožalje sprejme
gospa Ida Maraž za njeno plemenito skrb za
pokojnika, in vsa Maraževa družina.

Pokojniku prof. Dragu Karolinu pa naj bo
rahla slovenska zemlja, tu, pod mogočnim
Snežnikom, ki mu je posvetil svoja najlepša
leta in najboljše moči!

Ta snežniški viharik zagotovo ne bo padel!

Vojko Čeligoj

IZVRŠNEMU SVETU

16. aprila 1993

Spodaj podpisani izjavljam, da
odstopam kot član projektnega sveta v
programu CRPOV, ki ga je imenoval IS
SO Ilirska Bistrica, če bo kmetijska
svetovalna služba iz Ilirske Bistrice kot
strokovna organizacija še naprej
vključena v projektu brkinska slivovka.

Zgoraj navedeno utemeljujem z
naslednjim:

1. dosedanje delo oziroma nedelo
omenjene službe razumem kot
popolno nezainteresiranost in
nefleksibilnost pri sodelovanju v
realizaciji zastavljenega projekta;
2. člani projektnega sveta (Filiput,
Frank, Mavrič, Grahor) smo v
sodelovanju z g. Romanom Šimcem iz
podjetja OIKOS pripravili seznane
potencialnih interesentov za vključitev
v program brkinska slivovka. Iz vsake
vasi smo izbrali določeno število
naključno izbranih vzorcev slivovke in
jih poslali na detajlno analizo na
Biotehniško fakulteto v Ljubljani.
Istočasno je bilo dogovorjeno, da bo
po opravljenih analizah organizirano
na Premu strokovno predavanje o
pridelavi slivovke skupno s
predstavitvijo rezultatov analiz.
Svetovalna služba naj na podlagi
seznamov pripravi ustrezno
dokumentacijo za vlogo na pristojno
ministrstvo zaradi pridobitve soglasja
na projekt in s tem povezanih sredstev
za realizacijo le-tega;

Dne 7. aprila smo bili preko
predstavnik OIKOS-a, Romana Šimca,
obveščeni, da so analize končane in

da je dogovorjen termin za strokovno
predavanje na Premu 15. april ob 18.
uri.

Neposredno pred izvedbo tega
predavanja so bili vsi interesenti s
seznamov prijavljenih telefonsko
obveščeni s strani svetovalne službe,
da prijavljene površine ne ustrezajo
minimalnim zahtevam za intenzivne
sadovnjake, to je 50 arov za
posameznega interesenta.

14. aprila, ko sem sestavljal pismo
obvestilo o napovedanem predavanju,
so me krajanji opozorili, da bo
obvestilo o predavanju brezpredmetno,
saj so bili vsi obveščeni, da ne bodo
vključeni v vlogo za pridobitev
sredstev zaradi premajhnih prijavljenih
površin. O tem sem takoj obvestil g.
Romana Šimca in naslednji dan tudi g.
Vojko Lenarčič.

Na strokovnem predavanju, ki je bilo
izvedeno 15. aprila na Premu, je bila
udeležba precej skromna, vendar je
sodelovanje tistih, ki so se udeležili
posveta, pokazalo, da obstaja velik
interes za koristne in strokovne
nasvete s področja žganjekuhe. Tega
predavanja bi se morali udeležiti tudi
predstavniki svetovalne službe, saj bi
lahko iz prve roke izvedeli, da
operirajo s čisto napačnimi izhodišči
pri pripravi tega programa;

Predlagam, da se pri realizaciji tega
projekta v bodoče angažira g. Vianej
Vičič iz Ilirske Bistrice, saj je priznan
strokovnjak na tem področju.

Branko Grahor

snemalcem predstaviti področje Snežnika tudi
v snegu. Pri snemanju je ves čas sodeloval
tudi JANKO MUHA iz domačega planinskega
društva, ki je tudi naročnik tega filma.
Sredstva za film je združilo ilirskobistriško
gospodarstvo skupaj s ČZP Primorske novice.
V PD Snežnik je vse aktivnosti v zvezi s tem
obsežnim delom uspešno vodil ZORKO
ŠAJN. TV film o Snežniku, ki bo trajal približno
20 minut bo po pričakovanjih končan in
predvajan konec leta. Moč pa bo dobiti tudi
video kaseto. Vsekakor gre za pomembno
predstavitve naših krajev, posebno Snežnika.

Vojko Čeligoj

BESS
d.o.o.

Podbeže 39 - ZALČI
66250 IL. BISTRICA
tel. 067/82-402
067/81-285

Ugoden nakup:

- gradbenega materiala
- vodoinstalacijskega materiala
- materiala za centralna ogrevanja
- italijanska keramika
- teraco ploščice
- topli podi

**MOŽNOST NAKUPA
NA OBROKE**

**Urnik: NON STOP
8 - 18**

SE PREPOROČAMO

TELEVIZIJSKI FILM O SNEŽNIKU

Med snemanjem filma o Snežniku

Projekt 33 televizijskih oddaj pod skupnim
imenom RAZGLEDI S SLOVENSKE GORE, ki
ga ob 100-letnici slovenskega planinstva
skupaj pripravlja TV Slovenija in Planinska
zveza Slovenije, je sredi dela.

Gradivo za film o Snežniku in razgledu
njegovega vrha je bil v večjem delu posnet že
konec julija lani, ko je snemalna ekipa z
režiserjem IGORJEM LIKARJEM, snemalcem
JANEZOM KALIŠNIKOM ter strokovnim
sodelavcem JOŽETOM DOBNIKOM,
podpredsednikom PZS, kar nekaj dni
snemala na Snežniku pa tudi v njegovi okolici.

V začetku letošnjega aprila so posneli še
nekaj zimskih prizorov. Zaprta zima je
nasula dovolj snega in tako omogočila

KSP
ILIRSKA BISTRICA

NA FREKVENCAH RADIA BBC

Če ob 12.00 ali ob 18.30 na vašem radiu poiščete kratkovalovno frekvenco 13,660 MHz oziroma 9,770 MHz, boste slišali poročila v slovenskem jeziku; bere jih Bistričanka METKA ČELIGOJ, sicer absolventka Filozofske fakultete na oddelku za angleščino in francoščino, ki že nekaj mesecev živi in dela v Londonu. Pogovor z Metko pa je tekel na domačem terenu ob koncu njenega desetdnevnega dopusta le nekaj ur pred odhodom z letalom.

- Ne gre drugače, kot da ti najprej postavim vprašanje, kako in kdaj ti je uspelo prodreti v britanski informacijski mastodont, BBC?

Enostavno. V Mladini sem odkrila razpis, s katerim so k sodelovanju vabili nove sodelavce BBC. Potrebno je bilo dobro poznati slovenski jezik in vsaj malo angleškega, vse ostalo pa je bilo zaželeno. Pomislila sem, da poskusiti ni greh, izpolnila obrazec, in ker ni bilo odgovora, sem že verjela, da iz tega res ne bo nič. Čez leto dni pa so me nenadoma povabili na testiranje v Holiday Inn v Ljubljani, kjer se nas je od 60 prijavljenih pojavilo le 15 kandidatov. Čez en teden so mi sporočili, kot so rekli, eno dobro in eno slabo novico. Bila sem sprejeta, vendar le za tri mesece namesto za šest. Kljub temu sem na BBC že osmi mesec.

- Kako si se vživela v Londonu in kako te je to sprejelo?

V London sem prispela 5. septembra lani. Na letališču me je čakal vodja slovenskega uredništva, Veseljko Simonovič, ter mi kovček odnesel v Dom BBC, kjer so vsaj v začetku nastanjeni BBC-jevi sodelavci. Tu sem bivala le kratek čas, saj je dom zelo drag. Postala sem Domicljeva podnajemnica, saj se je Tomaž tisti čas vračal v Slovenijo. London je ogromen, iz predmestja v center se vozi kar eno uro in pol. Zdaj se mi Bistrica in Ljubljana zdita še manjši mesti kot prej. London je lep, čeprav tudi umazan, in zanimiv, čeprav oblačen. Četudi imaš pozimi srečo, da posije sonce, v mestu ne moreš najti bele fasade. Ljudje so zelo prijazni, a nimam občutka, da te nikoli zares ne sprejmejo. Na BBC se gnetejo predstavniki malodane vseh narodnosti in ras, tako da sploh nimaš občutka, da si tujec.

Kmalu po prihodu v London pa sem

Nas Snežnik berejo tudi v Londonu... (slika V. Čeligoj)

doživela poseben "krst" velemesta. Ko sem se zvečer vračala domov, so me na cesti napadli trije črnci in mi iztrgali torbico z vsemi dokumenti, vključno s potnim listom. Stanovalci v soseski so iz hiš prilezli čele potem, ko so napadalci že zapustili prizorišče in mi prijazno ponudili "cup of tea". Naša ambasada pa mi je naslednjega dne, potem ko sem jo komaj našla, zelo prijazno poiskala naslov Uradnega lista, v katerem sem objavila potni list. To pa je bilo tudi vse! Sredi belega dne in v središču Londona je te dni doživel nekaj podobnega tudi sodelavec Tadej Zupančič.

- Si član uredništva slovenskih oddaj. Kakšno je vaše oziroma tvoje delo in komu so vaše oddaje namenjene?

Slovensko uredništvo ima dve oddaji dnevno, petnajstminutno ob 12. uri ter polurno ob 18.30. To so v glavnem poročila, pregled tiska, Londonski dnevnik s komentarji in analizami aktualnih svetovnih dogodkov, v večernih oddajah pa imamo vrsto drugih rubrik - od gospodarskih do umetnostnih.

Dnevni urednik - na tem mestu se izmenjuje vseh sedem članov uredništva: Radovan

Kozmos, Brane Kastelic, Jože Plešnar, Rado Torkar, Veseljko Simonovič in še dva sodelavca Dora Žebot ter Drago Lavrenčič - zjutraj pregleda vse svetovne novice iz BBC News Room in jih izbere 10 ali 11 za sedemminutna poročila BBC.

BBC je namreč edina hiša, ki poroča o dogajanju v svetu. Angleške lokalne postaje so polne kriminalistične kronike: kdo je koga napadel, posilil, ugrabil... da se ti zagabi. Glede na to, da je v Bosni menda 2000 britanskih vojakov, slišite morda nekaj besed o Bosni ali kvečjemu o Jelcinovem obisku v Vancouvru.

Dnevni urednik sestavi še "bulletin", prevede pol novic in vodi oddaje. Potem pa sta tu še dnevni novičar, ki prevede drugo polovico novic in oblikuje naslove, ter še en sodelavec, ki pripravi sedmminutni pregled tiska.

Oddaje so namenjene vsem Slovencem doma in v tujini, toda kot sama te dni slišim, je naša slišnost na srednjem valu v Sloveniji precej šibka.

- Ali vam pri delu BBC postavlja kaka posebna pravila ali zahteve, ki se jih morate držati?

Glavno načelo je načelo objektivnega poročanja, kar pomeni, da moraš vedno preveriti obe strani, na primer: če predstaviš nasprotovanja varstvenikov živali krznenim oblačilom, moraš hkrati dobiti tudi izjavo prodajalcev krzna.

Pomembno je tudi načelo, da je bolje imeti prav, kot pa biti prvi. Se pravi, brez senzacionalizma. Reuterjevo agencijsko vest lahko objaviš šele, ko so jo prej objavile še vsaj tri druge agencije. Prevajalci se moramo strogo držati vsebine, nič spreminjati, nič dodajati.

- Do vojne v Sloveniji so vse jugoslovanske republike delali v skupni jugoslovanski redakciji. Se je po njej to spremenilo?

Že prej je bilo slovensko uredništvo precej neodvisno ali samostojno glede na hrvaško in srbsko, po vojni pa je slovenska sekcija popolnoma samostojna. Hrvaško-srbska sekcija se je, ker ima na razpolago dva prostora, razdelila bolj na kadilce in nekadilce in manj po nacionalnosti. Tako še vedno nekako delajo skupaj in ne bi mogla reči, da

jih politika v domovini ločuje in postavlja na nasprotni strani.

- Zdaj pa nam povej, kako se počutiš v Bush House, te vleče, da bi ostala v zanimivem svetu, ali te bolj odganja domov?

V slovenskem uredništvu sem najmlajša in prišla sem med same stare radijske mačke. Prišla sem brez kakršnihkoli izkušenj, zdaj pa opravljam enako delo kot oni. Prisiljen si delati, se učiti, sicer pa BBC, ali kakor jo imenujemo mi, naša "auntie", pomaga reševati vse probleme; zelo dobro skrbi za vse zaposlene. Zakriviti moraš res kaj hudega, da te vržejo iz službe, kar me spominja na naše dobre stare socialistične čase. Organizira ogromno tečajev, sama sem hodila na uvajalnega, kjer ti povejo, kaj BBC sploh je, ter na tečaj osnovne radijske tehnike, saj delaš vse sam: snemaš, montiraš, opremljaš z glasbo itd.

Delo je zato zelo zanimivo, počutiš se v središču dogajanja, kot prevajalki mi je vseč to, da temu delu dajejo veliko poudarka. Po drugi strani je vse to sama politika, ki te lahko zasvoji in pokvari; poleg tega je tempo hud in delo precej stresno: ni oddiha, večina oddaj gre v živo...

BBC financira vlada, nas pa le britansko zunanje ministrstvo. Za stalne dopisnike ni denarja, zato smo zdaj k sodelovanju pozvali naše študente na tujem.

Sicer pa, če si želiš in imaš ideje, lahko delaš, kar ti pade na pamet. Ne nazadnje imamo odprt dostop do vseh BBC arhivov. Možnosti so torej neomejene.

Z denarjem, ki ga zaslužim, lahko tam normalno živim - plačam stanovanje, hrano, obisk prireditev... ki pa jih je v Londonu toliko, da včasih raje ostaneš kar doma, kot pa da bi se moral odločiti, katero izbrati.

V Londonu je lepo živeti, če imaš veliko prijateljev in veliko denarja... sicer pa imam tudi rajši naše ljudi, čeprav se tam vsi trudijo biti zelo prijazni. Vračam se čez približno mesec dni. Toliko časa mi preostane, da se odločim, ali bom pogodbo podaljšala ali pa se bom vrnila domov.

Pogledaj na dlanu liniju ljubavi

...MOST prijateljstva i topline ne povezuje samo pojedince, obitelji, već i krajeve, zemlje; tako je počeo da se stvara i najljepši most prijateljstva i duše između grada Chioggia u Italiji i Ilirske Bistrice. Biskupijski Caritas Chioggie pomaže bistrički Karitas, i time veliki broj onih kojima je uz lijepu riječ neophodna i svakodnevna opskrba.

O tim svakodnevnom, ljudskim vezama duhovnik Slavko Rebec govori:

- Pružene su nam ruke dobrote i saradnje, ruke koje mole i koje daju, ruke koje se žele odricati, da bi drugi imali... Organizacije, obitelji, mladi Chioggie, podstaknuti u svojoj biskupiji, ali i u svome srcu, organizovano i spontano prikupljaju pomoć za izbjeglice i siromašne u Ilirskoj Bistrici, nastojeći da se u tome činu razumijevanja, koji nije samo obična pomoć, nego i iskreno saosjećanje sa onima koji pate, mnogo toga i odreknu u svome svakodnevnom življenju, da bi time dokazali da su na njihovim dlanovima linije ljubavi još duže i još dublje urezane...

Te linije ljubavi i dobrote uzdižu se sa dlanova, prelaze granice i sve druge prepreke koje mogu stajati među ljudima, i postaju najjači, najljepši lukovi jednog čudesnog, neporušivog mosta među ljudima i narodima, među čežnjama i osmijesima, među sjetom i ozarenjem.

I. Bekrić

BISTRICA PRVO LICE JEDNINE

Moja želja

Moja želja je da idem kući i da što brže porastem. Moja želja je da pomažem onima u Bosni. A imam jednu jaku želju a to je da postanem čarobnjak i da uklonim sve zločince u Bosni.

Edin Odobašić, II. razred

Moja želja je da idem kući, da se smiri rat i da bude mir.

Zoran Pandža, II. razred

Moja želja je da postanem cvijet i kada je god nekome teško, da dodjem ispred njega i da procvjetam.

Selvir Hajrić, II. razred

I prije sam htio da budem pilot. Da ljude, starce i djecu spašavam. Prvo bih spasio svoju porodicu, a onda sav ostali narod...

Damir Muhamedbegović

Sa stranica drugog broja "Runolista", lista Zbirnog centra za izbjeglice Trnovo u Ilirskoj Bistrici

Pjesma za Bistricu

Široko je nebo,
široke ravnice,
al je mnogo šire
srce u Bistrici.

Toplo je ognjište,
toplo krilo ptice,
al je još toplije
na dlanu Bistrice.

U bistrini vode
ogledaj si lice,
vidjet ćeš u oku
ljepotu Bistrice.

Na Snežniku spoznaj
šume i litice,
bit ćeš i ti dio
Ilirske Bistrice.

Ismet Bekrić

CÔTE D'AZUR BY NIGHT

Člani Moškega pevskega zbora s podmladkom so nam polni lepih vtisov, ki jih ponazarja slika, poslali z letošnjega (mokrega) izleta po Azurni obali.

ProVITA^o

Inženiring d.o.o.
66250 Ilirska Bistrica
Adamičeva 4
tel. 067/41-820

TORIS

PREOSVETLJENI TEMNI REALIZEM

Odgovor g. Valenčiču

V večnamenskem prostoru Doma starejših občanov je razstavljala svoja dela slikarka Sonja Munič - delavka Doma.

Ocena g. Ivana Valenčiča pod naslovom Preosvetljeni temni realizem v prejšnji številki Snežnika izraža dvom o primernosti razstavnega prostora in oceno, da ima razstava malo obiskovalcev. Nisem strokovnjak za osvetlitve in postavitve slikarskih razstav in dopuščam možnost boljše postavitve.

Rada bi poudarila drugo plat, ki demantira njegove trditve o malo obiskovalcih.

Razstava je bila kar dobro obiskana in zaradi povpraševanja celo podaljšana. Gotovo pa si jo je največ ljudi ogledalo na dan otvoritve, ko je bil tudi literarni večer.

Na otvoritvah razstav v Il. Bistrici se redko zbere tolikšno število ljudi, kot jih je bilo prav na tej otvoritvi. Zadovoljstvo, ki so ga izrazili

obiskovalci, in čestitke, ki sta jih prejela Sonja kot novo odkrita slikarka (v Bistrici je razstavljala prvič in na moje izrecno povabilo) in Dom, ki je to prireditve omogočil, me potrjujejo v prepričanju, da odločitev ni bila slaba.

Razstavo je obiskala večina Bistričanov, ki razstave obiskujejo, naključni obiskovalci, ki so prihajali na fizioterapijo, pa tudi skupine gostov, ki jih je imel Dom v teh dneh. Podcenjevati pa ne gre tudi zaposlenih in stanovalcev, saj nas je skupaj čez dvesto. Mislim, da je število obiskovalcev preseglo običajno število obiskovalcev razstav v Il. Bistrici.

Bojim se, da izvira ocena g. Valenčiča predvsem iz predsodkov do Doma. Ne bi radi, da bi zaradi takih predsodkov bile prireditve, ki jih v Domu organiziramo, slabše obiskane.

Vabim vse, da naše prireditve obiskujete, nas spoznate in predsodki se vam bodo razblinili.

Direktorica
Marija Šlenc Zver

JUBILEJNO LETO ZA OŠ DRAGOTINA KETTEJA

Osnovna šola Dragotina Ketteja, ali po domače "stara" šola, bo letos jeseni slavila dva pomembna jubileja: 30. obletnico šole in 180. obletnico organiziranega šolstva v Ilirski Bistrici.

Oba dogodka želijo primerno obeležiti s kulturnim dnevom na šoli, na katerega bodo poleg staršev, učencev in učiteljev povabili tudi predstavnike vseh ustanov in podjetij, s katerimi sodeluje.

Šola zato prosi prav vse ustanove, podjetja in ustanovitelja šole (skupščino občine) da bi ji pri izvedbi tega kulturnega dneva tudi gmotno pomagali.

Kako?

Pravijo, da je možnosti veliko. Šola bo ob tej priložnosti izdala obsežno in slikovno bogato šolsko glasilo BRINJE, kar je vezano na stroške. Tudi organizacija slavnostne prireditve bo zahtevala precej denarja. Šolska okolica nujno potrebuje asfaltno prevleko, po prenovi kličejo tudi notranji prostori.

Vseh želja seveda ne bodo uspeli uresničiti, upajo pa, da vsaj nekatere, saj je to šola obiskoval skoraj sleherni naš občan, v njej pa se izobražujejo tudi naši otroci, vnuki...

Vabijo vas, da se jim pri uresničevanju želja pridružite!

DOBROTE SLOVENSКИH KMETIJ - PTUJ 1993

Dobrote z lanske razstave

Pridne roke slovenskih kmetov in kmetov so letos že četrty prikazale sadove svojega dela in delček bogastva slovenske nacionalne kuhinje na četrti razstavi Dobrote slovenskih kmetij.

Razstava je potekala v prostorih minoritskega samostana na Ptuj od 16. do 19. aprila letos. Razstavljenih je bilo 550 krušnih, 126 mesnih in 91 mlečnih izdelkov. Vzoredno z razstavo je potekalo tudi ocenjevanje razstavljenih izdelkov.

Kmetje iz naše občine so se tudi letos zelo dobro uvrstili, saj je dobil IVAN JENKO iz Tominj srebrno priznanje za ovčji sir in bronasto priznanje za ovčjo skuto, ter MATEJA ŠKRAB iz Gabrja srebrno priznanje za kozjo skuto in bronasto priznanje za kozje kislo mleko. S tem so naši kmetje dokazali, da spadajo v sam vrh v proizvodnji in predelavi mleka na domu.

V bodoče si želimo, da bi se še več naših kmetov predstavilo na tej razstavi, saj dobrot, ki jih pripravljajo naše kmetice in kmetje, ni malo.

Mirjam Furlan
Kmetijska svetovalna služba

KER SE V BISTRICI TO NE ZGODI VSAK DAN,

povejmo, da je bistriški ansambel "Malibu" izdal svojo drugo kaseto, na kateri lahko slišite uspešnice starejše in novejšje produkcije, v glasbi pa je opazen velik vpliv znanega reškega komponista Andreja Baše, ki je sicer doma iz naših krajev.

NOVOSTI V KNJIŽNICI

STROKOVNA LITERATURA ZA ODRASLE: Trstenjak: Po sledeh človeka, De Mello: Zavedanje, Čater: Vaje za zdravo in obolelo hrbtenico, Powell: Zakaj se ti bojim povedati, kdo sem, Peale: Moč pozitivnega mišljenja, Natek: Države sveta 1993, Deržaj: Planinski pozdrav, Delft: Miselne igre vsega sveta, Polunin: Naravna lekarna, Stroj: Beseda na konj, Hudeček: Odvezane misli, Kirschner: Umetnost egoizma, Ferfila: Sionizem in Izrael, Herakleitos: Fragmenti, Schmit: Intelektualec na preizkušnji, Košir: Moški, ženske, Udovič: Brazda na vodi, Virk: Kratka zgodovina večnosti, Strle: Visoka pesem gora, Jančar: Razbiti vrč, Meurois: Devet stopnic - Zgodba o ponovnem rojstvu, Johnson: Midva - psihologija romantične ljubezni, Evans: Ustvarjalni manager, Stritar: 111 izletov po slovenskih gorah, Facault: Zgodovina seksualnosti, Šircelj: Moderni poslovni bonton, Attems: Slovenske pridige, Kunaver: Učim se učiti.

LEPOSLOVJE ZA ODRASLE: Grošelj: Bela obzorja, Jakes: Kronika družine Kent - Bastard, Vonneugut: Galapagos, Hibbert: Pasti in zanke, Druon: Prekleti kralji - 3. del, Stopar: Versailles pozimi, Vojskovič: Ženski zaliv, Zorman: Kajnov rod, Godina: Glas samotne ptice, Susann: Ljubezenski stroj, Frančič: Istra, gea mea, Christie: Nemesiš Blodnjak 2, Burroughs: Goli obed (ta in vse naslednje iz zbirke XX. stoletje), Rasputin: Slovo od Matjore, Calvino: Če neke zimske noči popotnik, Bernhard: Sečnja, Joyce: Ulikses.

STROKOVNA LITERATURA ZA OTROKE: Vincent: V deželi kitov, Douglas: V deželi slonov, Kalas: V deželi divjih konj, Strnad: Prostor in čas.

LEPOSLOVJE ZA OTROKE: Rizzati: Žaba v ribniku, Ježek na kmetiji, Polh v gozdu, Sinička na poljani, Goscinny: Asterix - Prva prigoda, Frbežar: Kresničke, Dekleva: Totalni odštekan dan, Štampe: Popravljalnica sanj, Novak: Bela past, Hudobna graščakinja (osebne Zvesti prijatelji), Osti: Ljubezensko dvorišče.

DOM STAREJŠIH OBČANOV
ILIRSKA BISTRICA
Kidričeva 15

SODELAVKAM KARITAS V ILIRSKI BISTRICI

Vodstvo Doma starejših občanov v Il. Bistrici se prisrčno zahvaljuje sodelavkam Karitas za prijazne misli, namenjene našim stanovalcem in vsa obdarovanja ob raznih priložnostih (za Miklavža, božič in veliko noč).

Srčno upamo, da bomo z vašo pomočjo in sodelovanjem prihodnosti pripravili našim stanovalcem še kakšno lepo doživetje. Še enkrat iskrena hvala!

Direktorica
Marija Šlenc - Zver

RAZSTAVA ČIPK

Čipkarice Osnovne šole Kutežovo, ki jih vodi ga. Olga Ferjančič iz Logatca, in o katerih smo pisali v eni od lanskih števil Snežnika, so svoje mojstrovine, idrijske čipke, razstavile v izložbah knjižnice Makse Samsa v Ilirski Bistrici. Vabijo vas, da si njihove izdelke ogledate.

ČRTOMIR FRELIH V GALERIJ "HODNIKOV MLIN"

Priporočamo vam ogled razstave znanega slovenskega grafika Črtomirja Frelih v galeriji "Hodnikov mlin" na Placu v Ilirski Bistrici.

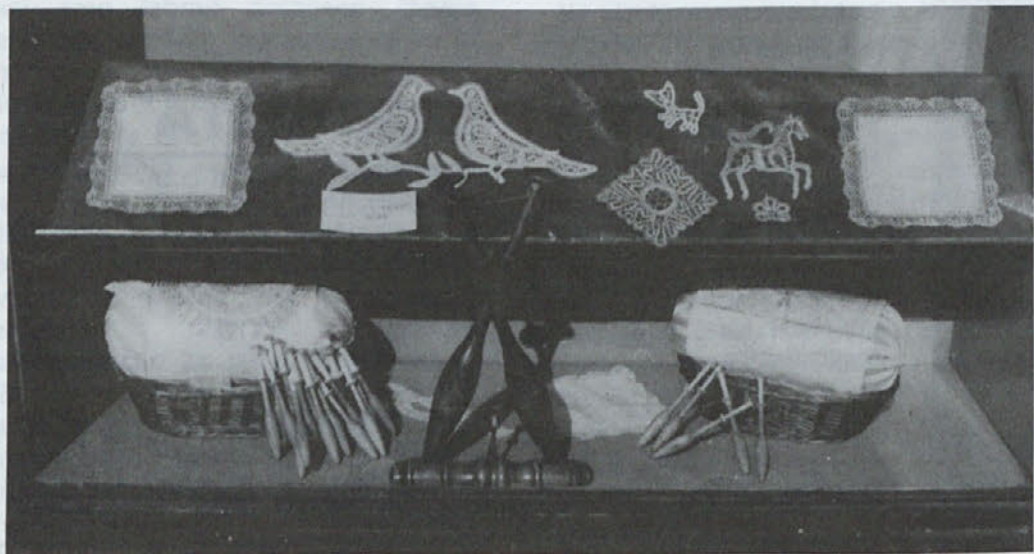

GRAFIČNI ATELJE
ILIRSKA BISTRICA
Bazoviška 40
tel. 067/81-297

Podjetnikom in
obrtnikom
nudimo vse tiskarske in
knjigoveške usluge po
ugodnih cenah.
Na zalogi imamo razne
vrste tiskovin
(blagajniške izdatke in
prejemke, potne naloge,
dobavnice, račune,
naročilnice, odpremnice,
blagajniške dnevniške...).

SUMA INŽENIRING d.o.o.
ILIRSKA BISTRICA, PREŠERNOVA 14
Tel.: 067/41-504 Fax: 067/81-042

MEDVED JE ŽE PADEL

Pred dvema mesecema je Lovska družina Kozlek na svoji skupščini pravico do odstrela medveda po nekaj letih spet dodelila enemu od domačih lovcev. Na dogodek ni bilo treba čakati, saj je član te LD, Milan Šestan, že četrty dan po skupščini uplenil kosmatinca. To in pa pripovedovanja o nekaj srečanjih z medvedom v lanskem poletni sezoni na Sviščakih sta bila razloga za srečanje s **FRANCEM BOŠTJANČIČEM** iz Podgraja, gospodarjem Lovske družine Kozlek, ki združuje 70 lovcev in gospodarji z loviščem, velikem skoraj 6000 hektarjev. V občini delujejo še LD Zemon, Bukovica, Brkini, Prem in Trnovo, ki se z lovskimi družinami iz Postojne in Cerknice združujejo v Zvezo lovskih družin notranjskega gojitvenega območja. Lovišče LD Kozlek meji na lovišča Zemon, Trnovskega, državnega gojitvenega območja Jelen. Snežnik, na jugu pa sega do meje s Hrvaško.

Kako je torej z medvedi pri nas?

Nas je učiteljica v šoli učila, da medvedje živijo le v Kočevskem Rogu. Naključje je hotelo, da je medved ravno v hiši, v kateri je bila učiteljica, medved ubil junca. Sicer pa so bili medvedi do približno leta 1950 prava redkost.

Medveda je zadnja leta pri nas moč zaslediti vse leto, saj se mu zaradi milih zim ni treba zatekati v breg. O številu kosmatincev v naših gozdovih je težko govoriti. Medved se seli iz lovišča v lovišče, saj je področje, po katerem se giblje, veliko 25000 hektarjev. Naše ocene in plani so stvar presoje na podlagi opazovanja spomladanskega staleža živali. Ker smo to pomlad opazili dve medvedki, sklepamo, da je v našem lovišču osem medvedov, kar pa so, kot rečeno, le predvidevanja.

Upleniti medveda je za lovca posebna in redka čast. Na kakšen način izberete "prečneža"?

Gojitveno območje "Jelen" Snežnik potrjuje vsakoletni plan odstrela za vsa društva v Cerknici, Postojni in Bistrici za vse živali, tudi za medveda. Vsako leto je dovoljen odstrel enega medveda in vsakokrat v drugi občini, kjer da naša občina pride na vrsto vsako tretje leto.

V zadnjih 20 letih smo odstrel medveda (razen letos in še enkrat prej) namenili lovskemu turizmu (največkrat Italijanom), saj ta predstavlja enega glavnih virov sredstev za delovanje LD. Namreč, najnižja vrednost medveda (uplenjenega medveda točkuje komisija) je 1200 mark (do 150 točk); medved, ocenjen s 300 točkami, je vreden 12500 mark, vsaka naslednja točka pa prinese še 300 mark. Meso ostane družini, ta pa ga proda odkupni postaji. Trofeja pripada lovcu.

Katere živalske vrste živijo na vašem področju, je živali res vse manj ali je nekaterih celo preveč?

Od avtohtonih živalskih vrst sta izumrli kotorna ali skalna jerebica in poljska jerebica. Jelenjad, srnjad, divji prašič so zastopani v mejah normale; o medvedih sem že povedal, da jih je najti skozi vse leto, volkovi pa pridejo iz snežniških gozdov zlasti pozimi. Leta 1991 so volkovi na cesti zaklali košutino tele. Pozimi srečamo tudi gamse pa risa... Zelo malo je zajcev, saj jih je v preteklih letih precej pobrala bolezen bruceloza, krivo je tudi povečanje števila zveri - kun in lisic - pa tudi promet naredi svoje.

Pri nas gnezdi celo planinski orli, zastopane pa so tudi vse vrste sov.

Skratka, rečem lahko, da ni posebnih odstopanj, razen pri naštetih izjemah.

Pred leti je bilo dvignjenega velikega prahu zaradi škode, ki jo je divjad povzročala na kmetijskih površinah. Se je ta prah polegel?

Leta 1990 smo imeli veliko preveč prašičev in ogromno škode. Lani pa zaradi manjšega števila živali te škode ni bilo, kar je bilo prav tako kmetom kot lovcom.

Včasih je divjad povzročala precej škode tudi v gozdovih, krivi pa so bili ljudje oziroma krmišča, ki so jih postavili. Ko krmišč še ni bilo - v višjih predelih jih postavljajo gozdarji - se je divjad umikala pred snegom v nižje ležeča področja, na primer v Dleto, kjer je bilo takrat veliko jelenjadi in srnjadi. Krmljenje živali pa pomeni njihovo zadrževanje in koncentriranje in če jih preseneti sneg, da se pred njim ne morejo umakniti, v okolici krmišča povzročijo pravo opustošenje.

Franc Boštjančič leta 1977 z uplenjenim gamsom in terierjem Črtom

Kakšna je razlika med lovom včasih in danes?

Leta 1938 so pri nas ustrelili dva prašiča, ljudje so ju, gredoč od maše, hodili trumoma ogledovat, saj prašiča takrat še poznali niso. Tako je bilo tudi v vsej Istri. Rebri so bile gole, veliko se je kosilo in paslo, zato divjadi ni bilo oziroma se je že zgodaj spomlad morala umakniti višje. Morda je na manjšo "poselitev" vplivalo tudi to, da je bilo v gozdu veliko bolj nemirno, kot pa je danes. Vemo, da je bilo po naših gozdovih pred drugo vojno naseljenih po 5000 italijanskih vojakov letno.

Pokojni Stojan Ličan mi je povedal, da so pred drugo vojno jagali kvečjemu zajca, kotorno ali lisico. Na smjaka ali smo so se odpravili le okrog božiča, da bi si "nalovili" mesa za "župo". Takrat se je lovilo za preživetje, za trofejo se sploh niso menili.

Kako postaneš lovec?

Interesent praviloma naslovi prošnjo na lovsko družino. Ko ga ta sprejme, dobi enoletni "status" opazovalca, po tem plača članarino in postane pripravnik za dobo enega leta. LD mu določi mentorja in kandidat po tečaju opravi izpit.

- Ste tudi lovski čuvaj, nam lahko poveste, kako je z "raubščem" v naših gozdovih?

"Raubšči" so bili in bodo, vendar se je včasih "raubščalo" zaradi preživetja, danes pa poznamo le moderni krivolov. Ta ne pozna nobenih meja lovskih družin, lovi se ponoči z avtom in reflektorji. Pa tudi, kdo bo šel na krivolov? Delavci delajo, "penzionisti" pijejo, oboji nimajo časa. Je pa res nevarno, da bo zaradi večje brezposelnosti število krivolovcev v prihodnje več. Sicer pa lahko več storila tudi policija.

- V 11. številki Snežnika smo pisali o tem, da bo denacionalizacija gozdov lastnikom gozdov naložila nekatere naloge s področja protipožarne varnosti. Verjetno se bo tudi na področju lovstva marsikaj spremenilo.

Ko so določali meje LD, so se držali katastrskih meja. V okolici Okrogline (na meji z državnim gojitvenim področjem) meja seka nekdanje privatne gozdove. Nenormalo je, da meja poteka skozi gozd in ne po poteh. Po denacionalizaciji bomo zahtevali, da se ponovno privatizirani gozdovi v upravljanje dodelijo lovskim družinam. Če že moramo upravljati s kmetijskimi površinami in plačevati škodo, je prav, da kot lovci gospodarimo tudi v gozdu. O tej zahtevi LD Trnovo in Kozlek bodo govorili tudi na naslednjem zasedanju skupščine v maju mesecu.

Kaj bo privatizacija pomenila za lovce in kmete pa še ne vemo, saj lovski zakon še ni sprejet. Ne vemo, ali bodo družine še obstajale ali ne, ali bomo morda določena območja dobili v zakup...

- In za konec - skoraj vsak dan ste v gozdu, kako se ljudje vedemo v gozdu?

Saj veš sama, napiši pa, da je treba čimprej sprejeti zakon o nabiranju gob, da ne bo mogel po naših gozdovih šariti prav vsak tujec. Še dobro, da medvedi niso že koga požrili!

Dragica Prosen

RAFTING KLUB "MRZLA UODA"

Začela se je sezona državnega prvenstva v raftingu. Letos se ga prvič udeležujejo tri ekipe bistrškega Rafting kluba, za prvenstvo pa se štejejo samo točke najboljših uvrščene bistrške ekipe na posamezni tekmi.

Za letošnje državno prvenstvo bo štel sedem tekem v spustu in ena, zadnja, v slalomu. 3. aprila je bila na Krki prva tekma. Organiziral jo je RK "Straža", spust pa je potekal od Zagradca do Draščje vasi. Tekme se je udeležilo 23 ekip, bistrški klub je na njej sodeloval s tremi ekipami, ki so, svoji kondiciji primerno, dosegle 15., 17. in 23. mesto. Najmlajša

ekipa, Mrzla uoda-Škrat dosega slabše uvrstitve predvsem na račun slabšega rafting čolna.

17. aprila je potekala druga tekma na Idrijci. Organiziral jo je RK "Royal", dolžina proge, ki se je začela pri Stopniku, je bila štiri in pol kilometre. Bistrški ekipi sta dosegli 11. in 13. mesto.

22. aprila je potekala eko-rafting akcija: rafting klubi so med 16. in 18. uro očistili večino slovenskih rek. "Mrzla uoda" je seveda očistila reko Reko.

25. aprila je bila v Tacnu odprta tekma za pokal Rašice, kjer je domači klub

dosegel 8. in 9. mesto (ekipi Mrzla uoda in Mrzla uoda-Škrat).

24. aprila je zaradi prenizkega vodostaja odpadla tekma na Savinji, do konca državnega prvenstva pa bodo rafting posadke tekmovali še na Savi Bohinjski in Savi Dolinki ter Soči.

Bistrški klub se je udeležil tudi sejma Alpe-Adria 93, kjer je v paviljonu, v katerem je bila predstavljena Bistrica, in v paviljonu Rafting zveze Slovenije delil obvestila o možnostih čolnarjenja po Reki oziroma vabila na tradicionalni spust po Reki, ki bo letos predvidoma konec junija.

Radivoj Šajn

GRAFIKA
GRAFIKA
ILIRSKA BISTRICA

SNEŽNIK

UREDNIŠTVO: BAZOVIŠKA 40, 66250 ILIRSKA BISTRICA, SLO

NAROČILNICA

ime in priimek:

se naročam na časopis Snežnik.
Prosim, da mi ga pošiljate na naslov:

v _____, dne _____

Podpis: _____

BILI SMO NA KRPANNO SVETI TROJICI

Kot smo si mladi planinci obljubili, smo se v začetku marca odpravili na Sveto Trojico nad Pivko, da bi se prepričali, če je za cerkveno kljuko še vedno privezana Krpanova kobilica.

Zbralo se nas je kar 72 mladih planincev iz šole v Knežaku in obeh bistriških šol. Izlet sta vodila mladinska vodnika Igor in Andrej. Avtobus nas je odložil nad vasjo Trnje, od koder smo jo mahnili proti 1123 metrov visokemu vrhu. Mnoge nas je presenetil sneg, ki se je v soncu lepo iskril. Na vrhu smo našli razvaline stare cerkvice, o Krpanovi kobilici pa ni bilo ne duha ne sluha. Bili

pa smo nagrajeni s krasnim razgledom po vsej Pivški dolini, na jugu pa se je mogočno vzpenjal naš zasneženi Snežnik.

Vračali smo se čez suho Petelinjsko jezero in na njegovem dnu smo se igrali z žogo. Skupina naših planincev jo je ubrala po svoje in združili smo se šele v vasi Trnje. Izlet smo zaključili z ugankami in sladkimi nagradami na avtobusu.

Prihodnjiki gremo na Slavniki. Vabljeni!

Petra Šajn,
4.a razred OŠ Dragotina Ketteja
Ilirska Bistrica

NOVA KOČA NA KOZLEKU

Planinska skupina Podgora, ki je bila ustanovljena v letu 1989, je že na jesen istega leta začela snovati načrt za gradnjo koče na Kozleku (997 metrov). Potreben denar so začeli zbirati z dežurstvom v Planinskem domu na Sviščakih, mladinci v Podgori so priredili nekaj plesov, katerih izkupiček je bil namenjen skladu za gradnjo koče. Kot nagrado za prostovoljno delo - pogozdovanje - pa so dobili potreben gradbeni les.

Temeljni kamen za gradnjo postojanke so postavili 1. maja 1990. leta. Še isto leto so izkopali temelje koče v živo skalo, seveda vse ročno. Razžagali so okrog 15 kubičnih metrov hlobov in na vrh zvlekli prvi pesek in opeko, tako da sta bili do 1. maja 1991 zalita temeljna plošča in sezidana klet.

Agresija na Slovenijo je za štiri mesece ustavila delo. Spomladi leta 1992 so uspeli sezidati nosilne zidove in postaviti skelet strehe. Kolikor so jim vreme, prosti čas in pa

seveda denar dopuščali, so prek poletja in v jeseni pripravili potreben les, izolacijski material, nabavili kritino in kočo tudi pokrili. Do novega leta 1993 so uspeli zasteklit okna in ker je bila zima s snegom skromna, v tem času termično izolirali zunanje stene koče ter jih obdali z lesom.

Podgorski planinci vabijo vse ljubitelje gore, da se udeležijo prvomajskega srečanja na Kozleku, kjer si boste lahko ogledali novo kočo, ki naj bi jo svečano otvorili jeseni letos.

(Iz poročila PS "Podgora" za občni zbor PD "Snežnik")

Nova postojanka na Kozleku

PLANINCI OCENILI DVOLETNO DELO

Aprila so bistriški planinci na občnem zboru pregledali svojo dejavnost v preteklih dveh letih. Zbora so se poleg velikega števila članov domačega PD "Snežnik" udeležili tudi številni predstavniki primorskih planinskih društev z obeh strani meje. Društvo se lahko pohvali s 1035 člani (vsi ti so lani plačali članarino) vseh starostnih kategorij, o uspešnosti društva pa govorijo številne dejavnosti, o katerih redno beremo tudi v našem časopisu. Povejmo le še to, da dolgoletni predsednik društva, Vojko Čeligoj, za nekaj časa odlaga predsedniško funkcijo. Novega predsednika bo v svojih vrstah izbral novoizvoljeni izvršni odbor društva.

Že prvega maja pa se bodo bistriški planinci srečali na 36. prvomajskem izletu na Kozleku.

transport
ilirska bistrica

ŠPORTNI REZULTATI

BALINANJE

V organizaciji BK HOTEL TURIST s Topolice je bilo 17. aprila izpeljano OBČINSKO PRVENSTVO V PARIH. Nastopilo je 16 ekip iz vseh balinarskih klubov, ki nastopajo na tekmovanjih. Pet ekip, ki so si s tem pridobile nastop na medobčinskem prvenstvu 2. maja v Postojni, si je mesta razdelilo takole: 1. mesto PLANINC I, 2. mesto PLANINC III, 3. mesto PLANINC II, 4. mesto PLANINC IV in 5. mesto TRANSPORT III. Od 6. mesta naprej si slednje ekipe: Zabiče, Transport II, Snežnik II., Turist I, Železničar itd.

Od 28. aprila dalje bo potekalo OBČINSKO PRVENSTVO ENOJK in bo igrano popoldanskem času na balinišču PLANINC. Zaključek tega tekmovanja bomo predvidoma v začetku junija.

KARATE

KARATE KLUB SHOTOKAN II. Bistrica je ponovno dosegel izjemen uspeh na DRŽAVNEM PRVENSTVU v začetku tega meseca. V izvajanju kat sta dosegla med članicami VOJKA ŠESTAN 2. mesto ter člani KRISTOFER ŠTEMBERGER prav tako 2. mesto. Ekipno so članice uvrščene na 3. mesto, člani pa celo na 2. mesto.

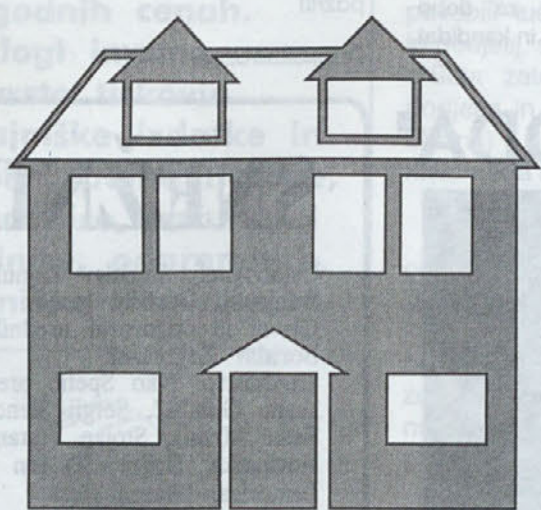
Omenjene rezultate dopolnjujemo še s podatkom, da sta tako Vojka kot Kristofer uvrščena v DRŽAVNO REPREZENTANCO KATAH, medtem ko je STOJAN ŠESTAN imenovan s strani Karate zveze Slovenije za TRENERJA DRŽAVNE REPREZENTANCE KATAH.

LOKOSTRELSTVO

IGOR RUDEŽ iz LK II. Bistrica je na DRŽAVNEM PRVENSTVU lokostrelcev Dragomeru 3. aprila v dveh disciplinah dosegel odlična rezultata.

V DALJINSKEM STRELJANJU - disciplini FLIGHT je bil med dečki na 3. mestu z daljavo 167 m (prvi je dosegel 214 m), v streljanju cilj na 165 m - disciplina CLOUT pa je bil celo drugi s 121 točkami (prvi je dosegel 141 točk in s tem državni rekord!).

Zdravko Debevc

ANISA d.o.o. Sežana
proizvodno podjetje
Suhozemni Terminal - Sežana

PROIZVAJAMO: okna, vrata, verande, vetrolove, pregradne stene itd. iz najkvalitetnejšega termoizolacijskega in navadnega aluminija vključno z zasteklitvijo in montažo.

NAŠE CENE SO KONKURENČNE, DOBAVNI ROKI PA ZELO KRATKI.

**MOŽNOST PRODAJE S 3 ČEKI BREZ OBRESTI,
PRI GOTOVINSKEM PLAČILU PA 5% POPUST.**

VAŠE ZADOVOLJSTVO - NAŠ USPEH
TELEFON 067-73-720

HVALA ZA ZAUPANJE!